

ברכת על מקרא מגלה

הנה צריך להבין את **כוונת הברכה בכללות**. מה שמופיע אצלנו בסידור, הרב לא ביאר אותה במקום אחד וצריך להבין איך הגענו לכוונה המובאת בסידור, נתחיל מפריעי"ח תיבת **מגלה** שהיא תיבה אחרונה של הברכה מבאר כוונה בתיבת **מגלה**. וצריך להבין איך סידר הרב דב"ש את הכוונה שהיא המסודרת בסידור שלנו.

פרי עץ חיים דף קי"א ע"ב משם הרב זלה"ה: ... והנה צריך אתה לדעת כי **מגלה** הם ג' הויות שהם ברישא דחזרתא ומאלו ג' הויות נתפשטו י"ג תיקוני דיקנא שהם **מי אל כמוך, אל רחום**... ואלו הי"ג ת"ד הם נכנסים **תוך אבא**, ומאבא **לאימא** והם נכללים קודם **ביסוד אבא**, ואח"כ נכללים **ביסוד אימא** ג"כ. ונכנסו ג"כ אל **הז"א**. וכבר ידעת כי יסוד אימא הוא קצר... ולהיות שמרדכי ואסתר היו מבחינת אלו הי"ג ת"ד ואלו י"ג ת"ד הם י"ג הויות דשמות **ע"ב** (י"ג **ע"ב** גביע) כמנין **תתקל"ו** שכן הוא מנין **מרדכי אסתר** ע"ה... ע"כ ע"ש.

הרי הרב מתחיל כאן בכוונה של **מגלה** בסוף הברכה, הם ג' הויות והם י"ג חזרותא ומהם נמשכים י"ג תיקוני דיקנא. וכאן לא הזכיר את **הנימין**. הנה בפורים **העיקר** הוא גילוי י"ג ת"ד שבזכותם נגאלו מהמצב שהיו אז. וגם כאן מבאר **ביסוד דאבא הוא מרדכי ויסוד אימא הוא אסתר** והשפע שבהם הוא י"ג **ע"ב** שהוא גימ' **תתקל"ו** כמנין **מרדכי אסתר**. הרי יש כאן א"א חזרותא ותיקוני דיקנא ועובר לאבא וממנו לאימא ומשם לז"א הרי עשה כאן הרב ה' מדרגות, עד **היסוד דז"א**. וזה שונה משער הכוונות ששם יסוד דאבא הבולט **מיסוד דנוק' רחל**, הרי הרב כאן עשה הכל בתיבת **מגילה**. לעיון נוסף בעניין ביאור החזרותא והנימין ותיקוני דיקנא ראה **מבו"ש דף כ"ו ע"ש**. וממשיך שם הרב.

פרי עץ חיים דף קי"א ע"ב משם הרב זלה"ה: ... מרדכי מצד ה"ח ואסתר מצד ה"ג ולזה הם כולל י' הויות וה' הויות שהם ה' **חסדים** כולם בניקוד **קמץ** והם כ' קמצים וקמץ הוא י"ו סך כל הקמצים של הכי אותיות גימ' **ש"ך** וה' הויות עצמן גימ' **ק"ל** הרי הכל **ת"ן** וזה סוד "גם ה' יתן הטוב" שגם זה היה שהוא **בז"א** כשהוא מלא מן המוחין שהם בסוד **יודי"ן**... וה"ג הם ה' הויות בניקוד אלהים גימ' **ש"ן** ועם ה' הויות עצמן העולים **ק"ל** עולה **תלמוד** שהוא מצד הגבורות אסור והיתר קלים וחמורים ושניהם יחד הם ה"ח וה"ג שהם **ת"ן ת"ף** (תתק"ל) **ושורש החסדים הממתקים** ה"ג הכל עולה **תתקל"ה** כמנין **מרדכי ואסתר**... ע"כ.

הנה ממשיך בפריעי"ח הני"ל עד **אבא ואימא** וה"ח וה"ג להעביר לז"א. ועושה חשבון של ה"ח עם ניקוד **קמץ** גימ' **ת"ן** ורמז

"גם ה' יתן הטוב". וכן ה"ג עם הניקוד אלהים גימ' **ת"ף**. הרי **ת"ן ת"ף**. עם **שורש** ה"ח גימ' **מרדכי אסתר**.

והנה בסידור עשו את הכוונה של החו"ג בשם הו"ה והם לפני תיבת **מגלה**. הרי הסדר כאן הפוך. **בתיבת הו"ה** או"א לז"א **נמוך יותר**, ובתיבת מגילה זה למעלה בחזרתא. לפי **הפריעי"ח** הני"ל כוונת החו"ג היא המשך לתיבת **מגלה**. הרי **קשה**. ועוד יש בפריעי"ח יש כוונה אחרת והיא **ניקוד ההו"ה**.

פריעי"ח דף קי"א ע"ד 8 שורות אחרונות: ... לכן צריך לכוין בברכה ראשונה על מקרא מגילה, **בהו"ה** ניקוד, **פתח שורק שורק צירי**, כי מאבא שהוא י', ונקודה **פתח**, יורדין ה"ח סוד ה' ראשונה, **מיסוד** דידיה הרמוז בניקוד¹ **שורק**, ומתפשטות לז"א שהוא ו', **ליסוד** שלו, שהוא ג"כ **שורק**. והכל ע"י **אמא**, ממלכות דיסוד שלה, שהיא [ה'] אחרונה, ונקודה **צירי** מאמא... ע"כ ע"ש.

הנה בסידור הכוונה עשו כוונת ה"ח וה"ג בניקוד גימ' **ת"ן ת"ף** בשם הו"ה של הברכה, יחד עם כוונת הניקוד של ההו"ה, לכאורה לפי **פריעי"ח** הני"ל כל הכוונות האלו הם בתיבת **מגלה**. ולא בשם הו"ה. **בסידור** סידרו ה"ח בניקוד קמץ (זה רומז שבאו מהכתר) וה"ג בניקוד אלקים (שהם באימא) בתיבת הו"ה וגם סידרו שם **ניקוד ההו"ה קמץ שורק שורק צירי**. הרי ממשיך להיות קשה **הסדר הוא סדר הפוך** ממה שכתב שפריעי"ח.

לכן מתבקשת הבנה אחרת לסדר הכוונה ואולי שיש כאן ב' **מערכות**.

ועיין הקדמת **הדב"ש ביר"א ח"ד עמ' 44** וכן בסידור **הרב קוינקא והרב הדאיה ח"ג עמ' 466** ובספר **"עטרת מרדכי"** פורים של מו"ר **עמ' ס"ד**: **הדב"ש** בתחילה עושה סיכום של **פריעי"ח**, ואח"כ כותב: **נלע"ד לסדר הכוונה וסידר את ת"ן ת"ף במילת ה'**. עשה כנגד הה' ראשונה ה' הויות **בקמץ**. וכנגד ה' אחרונה עשה ה' הויות בניקוד **אלוקים**.

בסידור במילת **מגלה** רואים בתחילה **שיש נסירה דורמיטא** ויסוד דאבא נכנס בנוק' ועושה את השמות שהיו בה **בהיותה בפנים** ונעשים י"ב הויות, **ט'** בנה"י דאימא וג' הויות יוצאות מחוץ לניקוד דנוק', והם הג' הויות שביאר בפריעי"ח **קי"א ע"ב** בתיבת מגילה והם י"ג חזרותא ועוד י"ג תיקוני דיקנא, וכוונה **זאת** עשה בתיבת מגילה ברחל בדורמיטא, וכל מה שמבואר שם בהמשך עניין **ת"ן ת"ף** והמעבר מאו"א לז"א כל זה בשם הו"ה. **עדיין קשה כי הסדר הפוך**, הדבר יובן בתוספת **כוונה** בתיבת **ברוך** כמו שכתוב **במחברת הקודש**.

מחברת הקודש דף ס"ב ע"ב: ... ונבאר תחילה כוונת הברכות כשאומר **ברוך** צריך לכוין ברי"ו שהם הג' הויות פשוטים שאמרנו למעלה² שהם בסוד **ע"ב** שהם ברישא חזרותא, וי"ב יתרים בתיבת **ברוך** הם כנגד י"ב

ההויות הפשוטים שאמרנו למעלה זה כאן שאמר שהם מלאים שהם ברישא חזרותא משמע שהוא עושה זה גם בהתחלה בברוך וגם במילת מגלה ששם זה השפע המגיע לנוק'.

¹ ניקוד השורוק הוא רק נקודה ולא ו עם נקודה. כך צריך להיות בכל מקום.

² כאן הרב במחברת הקודש מחזיר אותנו למה שאמר בתחילת בדרוש בשם הרב זלה"ה שאמר שם **במחברת הקודש בדף ס"א ע"ג** שג'

כוונת מגלה

אותיות שבג' הויות שהם ביי"ב נימין, וא' הכולל אותם שהם יי"ג תיקוני דיקנא דאריך... ע"כ.

הנה לפי כוונה זו המובאת במחברת הקודש מקשר החיבורתא שדיבר במגלה ומביא אותה בתיבת ברוך יש קושי רב לכאורה. הרי עשה עוד מערכת של חיבורתא נימין ותיקוני דיקנא נוספים, אך למעשה מזה דווקא פיתרון כל הסדר של הכוונה. כמו שמסדר הרב דב"ש. ועיין שמחת כהן דף צ"ג ע"ג.

לכן הדב"ש הבין שצריך להיות ב' מערכות של חיבורתא ודיקנא, אחד והוא העליון בא"א בתיבת ברוך ואז משתלשל השפע עד תיבת ה' ואז סידר ת"ן ת"ף וכל זה עדיין בז"א לפני הדורמיטא. ובתיבת מגלה עשה עוד מערכת של חיבורתא וזה למטה בנוק', וזה אחר הנסירה והדורמיטא שנכנס יסוד דאבא בנוק' ועושה השמות שהיו בה בהיותה בפנים ונעשים יי"ב הויות ט' בנה"י דאימא שבתוך הנוק' וג' שיוצאים החוצה ומאירים עד סוף העשיה והם יי"ג חיבורתא ומאירים ביי"ג תיקוני דיקנא וכו' ראה בסידור הכוונה.

בסידור לפי הדב"ש סידרו ב-ברוך כוונת החיבורתא העליונה בא"א עד או"א ממחברת הקודש ואחר כך בתיבת הו"ה עשה הו"ה בניקוד פתח שורוק שורוק צירי וכן ת"ן ת"ף. כל זה לפני הדורמיטא בז"א, ובמילת מגלה עשה ג' הויות פשוטות, הרי יש כאן חיבורתא נוסף בנוק' כנ"ל כל ההשתלשלות עד סוף העשיה.

סיכום סידור הכוונה לפי הבנת הדב"ש. למה עשה כך ומה הניא אותו לסדר את הכוונה שיש לנו בסידורים וזה ממה שכתוב במחברת הקודש דף ס"א ע"ג עניין השמות שהיו בה³ בזמן היותה פב"פ, ו' שמות וה"ו וה"ו ועוד ה' שמות הה"ה ובכניסת יסוד דאבא לרחל בדורמיטא עשה מהשמות אלו ט' הויות בנה"י דאימא, וג' הויות בנה"י דאבא והן בולטות חוץ מיסוד דנוק'. ומאיר עד סוף העשיה, וזו הכוונה בדורמיטא וזה עושים אותה במילת מגלה, ג' הויות פשוטות ולכן בתיבת מגלה עושה מערכת של ג' הויות אלו שהם חיבורתא ונמשכים מהם תיקוני דיקנא יי"ג ע"ב גימ' מרדכי אסתר ויורדים עד סוף עולם העשיה.

אך הכוונה של ה"ח וה"ג מנוקדות עם הניקוד של הו"ה"ה הם בז"א ולא יכול להיות בזמן הדורמיטא שהוא בנוק' אלא בתיבת ברוך יש מערכת נוספת המובאת במחברת הקודש והיא מתחילה בחיבורתא של א"א ומגיע דרך יי"ג תיקוני דיקנא לאבא ואימא בשם הו"ה לז"א ורק בתיבת מגלה זה בדורמיטא וכנ"ל.

לכן מגיע למסקנה שמגלה היא מערכת של חיבורתא תחת יסוד דרחל ולא בא"א ומה שכתוב במחברת הקודש בכוונת ברוך חיבורתא ונימין ותיקוני דיקנא זה למעלה בא"א. ולוקח את כוונת הו"ה בניקוד וכן ה"ח וה"ג ת"ן ת"ף למערכת של א"א בשם הו"ה. והכל מובן ומסודר.

הנה הרב מבאר לנו איזה אורות היו בה ומה נעשה מהם בכניסת היסוד דאבא שיעשו ט' הויות בנה"י דאימא ועוד ג' הויות ביסוד דאבא שיצאו ממנה דרך יסודה לחוץ להאיר בבי"ע.

מחברת הקודש דף ס"א ע"ג: ... וצריך אתה לדעת להיות כשהיו ישראל בגלות בבל אז היה ישראל דלעילא בסוד הדורמיטא⁴ והוא ענין הסתלקות המוחין מז"א ונשאר הוא בלתי המוחין והמוחין נכנסו בה ברחל⁵ מאחורי הז"א ולהיות שנכנסין המוחין בתוכה מה שלא הורגלו בכך וגם שאבריה הם קצרים ואז לא היה כח לסבול ונפתחו דלתי בטנה ויצאו ממנו ולמטה היסוד אבא אותו שהיה מלובש ביסוד אימא ועכשיו יצא לחוץ שלישי א' והאיר בלתי כסוי שום כלי וירדה הארתו עד למטה בעולם הבריאה ויצירה ועשיה. ואלולי זה לא היו יכולין ישראל להנצל מן הכליה ח"ו מפני פגם היסוד שלהם.

ואם תאמר איך היה כח ברחל⁶ לסבול מוחין אלו אלא שצריך אתה לדעת שלהיות שקודם לכן כשהיו פנים בפנים⁷ זו"ן והיו המוחין תוך ז"א והיו מאירין בה הגבורות ומתמלאים מוחיה מתוך ז"א וגם הארה דנה"י דז"א היו לעולם מאירים דרך הכאת העורות [האורות] א"כ אותה הארה היא נשארת לעולם בה ומכח אותה הארה דנה"י דז"א היה כח ברחל לסבול המוחין הנ"ל.

בהמשך מבאר את האורות שהיו בה, בהיותה בבחינת פב"פ וזה מה שנשאר בה, הנה כל השמות האלו רמוזים כולם במגילה, ראה בסידור "אור הלבנה" כוונות זמניות דף נ"ב ע"ב.

פרי עץ חיים דף קי"א ע"ג: שורה 5 והנה כבר ידעת... הרב מביא שם את רשימת השמות ההארות שהיו בנוק' בהיותה פנים בפנים מז"א בזמן בית המקדש, והם ו' שמות וה"ו מני"ה דז"א, יה"ו מיסוד

א' - ו' שמות וה"ו מני"ה. יש ד' שלבים לקבלת שם וה"ו והם:

- 1) ו' נחלקת לשניים נצח הוד דז"א הם ב' וויין.
- 2) כשהם מתפשטים בחח"ן בגי"ה דנוק', ע"י זה יהיו ג' בחח"ן וג' בבגי"ה והם שש וויין.
- 3) ואז כל ו' מהששה נחלק לשנים בסוד א' דצבאות ויעשו וו כל אחד הרי שש בנצח וכן בהוד.
- 4) וה' שבאמצע בין ב' וויין היא הנוק' הנשפעת, הרי לנו ו' שמות וה"ו.

ב' - שם אחד יה"ו מיסוד דז"א,

ג' - ה' שמות הה"ה מ-תנה"ים והטעם למה הם חמשה שמות הה"ה.

⁶ הנה בשעה"כ הרב לא שואל איך היה כח ברחל לסבול, נלע"ד שצריך להבין שמה שמדבר בשעה"כ הוא בפרצוף הימים של כ"ד שעות, והוא הארה קטנה יותר וכאן זה בפרצוף הזמנים של שבעים שנה.

⁷ נראה שמה שמבאר כאן שיש בנוק' בחינות ממה שהיה לה בזמן בית המקדש שהיו פנים בפנים, בחינת זו"ן דכללות פרצוף הזמנים הגדול. כך נלע"ד.

³ סדר והבנת השמות יבואר באורך בהמשך בכוונת מגלה.

⁴ הנה בשעה"כ דף ק"ט ע"א ביאר שהיו ישראל בסוד אהור באהור כל ימי הגלות ורק בסוף הגלות בא זמן הדורמיטא, וכאן משמע שכל זמן הגלות היו בסוד הדורמיטא.

⁵ הנה ביארנו לעיל שמהקטע הזה במחברת הקודש הבין הדב"ש שמה שכתוב כאן הוא בכניסת היסוד דאבא ברחל וזה בזמן הדורמיטא ומה שכתב בפריע"ח כוונת מגלה ג' הויות וממשיך עד ז"א מבין הדב"ש שזה מערכת נוספת של חיבורתא ותיקוני דיקנא עליונים יותר. הרי שהם בברכה ב' מערכות של חיבורתא ותיקוני דיקנא.

1) הם חמשה שמות שכן הם מכל אחד מתנהיים דז"א.

2) טעם למה הם ההי"ן כנגד נוק' הנשפעת.

3) והם ג' ההי"ן כנגד נה"י דכל אחד מתנהיים דז"א.

וצריך להבין שהשפע הראשון שמנהיי דז"א הוא כנגד כל הנצח או ההוד והיסוד. אך השפע השני הה"ה הוא מנהיי דכל אחד מתנהיים וזה שפע קטן יותר.

אור הלבנה כוונות זמניות דף נ"ב ע"ב: ששה פעמים וה"ו יש במגילה והם שמנצח דז"א מאיר בחח"ן שלה ומהוד דז"א בבג"ה שלה, נמצא שהם ו' אורות, (וה"ו הוא שם אחד מע"ב שמות) וגם יה"ו אחד (מיסוד), בנהיי דז"א שסוד הנה"י בסוד ווי"ן, וא"ו נחלקת לשנים, בסוד ווי העמודים, ועוד שנצח והוד הם תרי פלגי גופא בסוד א' דצבאות שנחלקת גם כן. הרי שיש ג' פירקין בנצח נחלקים בחח"ן נצח דז"א. וכן הוד ג' פירקין בג"ה כנגד הוד דז"א.

ועוד יש בהם שם יה"ו אחד שהוא **ביסוד** דיוקנא דז"א⁸ והה' שבין תרין ווי"ן הוא סוד העטרה הנשפעת מכולם.

וגם יש בהם חמשה שמות הה"ה (שהוא שם מע"ב שמות) שכל אחד מהם יש לו ג' ההי"ן שהם כנגד חצי הת"ת ונהיים דז"א שהוא העטרה שבכולם והם ג' ההי"ן מפני שהשפעתם העקרת הם עיי נה"י.

וזה סדר הכוונה **בסידור אור הלבנה כוונות זמניות דף מ"ה ע"א**: **מגלה**. יסוד דאבא הנכנס תוך רחל (**בדורמיטא**) ומאיר בה ועושה כל השמות שקבלה בעודה בפנים דהיינו (כאן יש ציור כוונת השמות) ג' וה"ו? מנצח דז"א, וג' וה"ו מהוד דז"א, יה"ו מיסוד דז"א. וחמשה שמות הה"ה מ-תנהיים דז"א.

ונעשים י"ב הויות, ט' בנה"י דאימא, וג' בעטרת היסוד דאבא **העובר** ומאיר ביסוד דרחל **ובוקע** ומאיר הארה עצומה **עד סוף עולם העשיה**. ג' הויות גימ' **מגלה**,

והם י"ג חיוורתי ומהם נמשכים י"ג תיקוני דיקנא. (י"ג ע"ב) והם עולים **מרדכי ואסתר**. וגם מאיר בה ג' שמות אהוה במילוי יא"ה¹⁰. וגם מאיר בה מדעת דז"א הנעשה מיסוד דאימא ד' אהיה ב' דחסדים וב' דגבורות. ע"כ כוונה בסידור **בתיבת מגלה**, ושם ציירו את השמות.

להבין מה שכתב 'ומאיר בה ועושה כל השמות שקבלה בעודה בפנים' (**בפרי ע"ח דף קי"א ע"ג**. ובמחברת **הקודש דף ס"א ע"ג** וע"ד. **משנת חסידים** בחדש דף **תר"ך**) הכוונה שהשמות שקבלה מז"א בפנים בזמן **שבית המקדש הראשון** היה קיים, ועכשיו היא באח' ונכנסים בה מוחין דאוי"א שבנה"י דאימא. משמע שמדובר שז"א הוא **בדורמיטא** שכן הנוק' מקבלת את המוחין רק בדורמיטא ע"י **אימא**. וע"י כניסת המוחין וע"י הארת יסוד דאבא נעשים כל השמות הנ"ל, י"ב הויות. ט' בנה"י דאימא שבתוך נוק', ג' הויות בעטרת היסוד דאבא **הבולט** מחוץ ליסוד

דנוק', שהיא הארת יסוד אבא, היא הארת גדולת **מרדכי**. והארה זו מאירה עד סוף **העשיה** במשך כל יום פורים.

ואלולי זה לא היו יכולים ישראל להנצל מן הכליה מפני פגם היסוד שלהם. וג' הויות פשוטות אלו הם חיוורתי ומהם נמשכים י"ג תיקוני דיקנא, שהם י"ג ע"ב והם עולים **מרדכי ואסתר**. (עיי' בכוונת **מגלה** לעיל והיא כוונה שהביא **בפרע"ח דף קי"א ע"ב** ובכוונת ברוך הביא הרב כוונת חיוורתא נימין ותיקוני דיקנא **ממחברת הקודש דף ס"ב ע"ב**). לפי הרב שמתח **כהן** כשנכנסים המוחין, נעשים שמות אלו י"ב הויות. אך יש בזה רמז גדול והוא, כשנעשה חשבון השמות שקבלה בהיותה בפנים, עם מספר האותיות שלהם, נמצא חשבון כמספר ט' הויות, וג' הויות נוספות בולטות נוספו עכשיו.

הרי שכאן הגענו עם קיום המצוות בתיבת **מגילה לדורמיטא** בפנימיות, וכן על ידי מתנות לאביונים ומשתה, הכל הוא עד הדורמיטא, וזה כל מה שיש בפורים. הרי במצוות והגענו לדורמיטא ואז נעשה קיום לפרצוף הימים **בדורמיטא**, ואין כאן בחינת פנים בפנים בפרצוף הזמנים.

והרי החשבון¹¹ ו' **פעמים והו**, הרי 102. יהו 21. ה' פעמים **ההה**, הרי 75. הרי ס"ה 198 ועוד מספר **האותיות** 36, הכל 234, הם ט' הויות ביסוד דאימא, וג' הויות הנוספות הבולטות הרי עוד 78, הכל 312 **כמנין י"ב הויות**. ועוד כל השמות הנ"ל הם רמוזים במגילה בר"ת או בס"ת.

ובענין מצב הנוק' בזמן בית מקדש ראשון ובזמן הגלות עיי' **עץ חיים ב' דף נ"ו ע"ג**. ע"ש. וכן בספר **עץ התדהר ענף הפורים** לרב תדהר אילון שליט"א, שהאריך בזה.

ובענין עמוק למה אין במגילה **שמות הוי"ה** עצמם רק רמוזים בר"ת וס"ת ראה מה שכתוב **במחברת הקודש דף ס"א סוע"ד** וז"ל: והנה כשיוצא יסוד אבא שהוא סוד **מגלה** לחוץ שהוא סוד תורה שבכתב ומתפשט למטה מהרחם של רחל **עד בין ירכותיה** ומפני שיוצא לחוץ אין הויות עצמן נכתבים בפירוש במגלה אלא הם רמוזים בר"ת וס"ת כמ"ש לקמן... עיי' ע"ש.

¹⁰ משנת חסידים פורים פרק ו' משנה ד' וכן משנה י'. פריע"ח דף קי"א סוע"ג. ג' שמות אהו"ה במילוי יא"ה.
¹¹ הנה חשבון זה עשה רבי מנחם פרג' הי"ו.

⁸ הכוונה היא היות וז"א הוא יה"ו דהויה ויסוד הוא דיוקנא דז"א בקטן, שהוא ו' קטנה, ו' גדולה היא ת"ת שהוא ז"א. לכן הוא ג"כ יה"ו כמו שז"א הוא יה"ו.

⁹ מה שסדרו בסידור **בציור סגול** אינו מדוייק והיה ראוי יותר לעשות **חד סמכא** שכן זה כנגד חח"ן בג"ה דנוק'. כנגד נצח הוד דז"א וכן סידר בספרו מו"ר הרב **מרדכי עטיה** שליט"א.